

SJABBAT SJALOM

Sjabbat Weekblad voor Nederland

Jaargang VII, Nr. 240

Parasjat Tsav

15 Adar II, 5768
21/22 maart 2008

Vrijdag 14 Adar II (21 maart) Poeriem

Overzicht Parasjat Tsav (Wajjikra 6:1-8:36)

De Tora richt zich tot Aharon en zijn zonen om hen nog meer lessen te leren, die betrekking hebben op hun dienst. De as van het *korban olah* – het offer dat de hele nacht op het altaar brandt – moet daar door de *kohen* worden weggehaald, nadat hij zijn speciale linnen kleren heeft uitgedaan. Het *olah* wordt gebracht door iemand die vergeten is een positief gebod van Tora te doen. De *kohen* mag de huid houden. Het vuur op het altaar moet constant brandend gehouden worden. Het *korban mincha* is een meel offer dat bestaat uit fijn meel, olie en specerijen. Een handvol ervan wordt op het altaar verbrand en een *kohen* eet de rest op voordat het gaat gisten. De *parasja* beschrijft de speciale *korbanot* die iedere dag door de *kohen gadol* geofferd worden, en door de zonen van Aharon en hun toekomstige afstammelingen, op de dag van hun inauguratie. Het *korban chataat* – het schuldoffer dat gebracht wordt na een onopzettelijke overtreding, wordt beschreven, evenals de wetten voor het slachten en het sprenkelen van het bloed van het *korban asjam* – het schuldoffer. De details van *korbanot sjelamim* – verschillende vredeoffers – worden beschreven, waaronder het verbod om het *korban todah* – het dankoffer – ongegeten tot de ochtend achter te laten. Alle offers moeten verbrand worden, wanneer de tijd dat zij gegeten mogen worden is verstreken. Een offerdier mag niet geslacht worden met de bedoeling om het na de toegestane tijd te eten. Wanneer *korbanot* onrein zijn geworden, mogen zij niet meer worden gegeten, maar moeten verbrand worden. Men mag een ritueel onrein *korban* niet eten. Bloed en *chelev* – de verboden dierlijke vetdelen – mag men niet eten. Aharon en zijn zonen mogen van ieder *korban sjelamim* het borststuk en de schenkel hebben. De inauguratie ceremonie voor Aharon, zijn zonen, het *Misjkan* en alle bijbehorende gebruiksvoorwerpen wordt beschreven.

Door Ohr Somayach in Jeruzalem, Israël

©1998 Ohr Somayach International - Alle rechten voorbehouden

Haftara Parasjat Tsav (Jeremiahoe 7:21-8:3,9:22-23)

Korte samenvatting

Hasjem is boos op Israël omdat zij de offers niet met de juiste instelling brengen, maar ze opeten alsof het gewoon vlees is. Hasjem heeft Zijn profeten gestuurd om Israël de onderwijzen en op het rechte pad te houden, maar zij hebben naar hun waarschuwingen niet geluisterd. Zij hebben hun afgodsbeelden in de Tempel geplaatst. De straf zal verschrikkelijk zijn, talrijken zullen omkomen. Het land zal verwoest worden. De begraven beenderen van de leiders van het volk zullen worden opgegraven en niet meer begraven worden. Wijsheid en rijkdom helpen niet, alleen inzicht dat G-d liefde, recht en rechtvaardigheid op aarde nastreeft.

Het verband met de parasja

Parasjat Tsav gaat over de wetten van de *korbanot* – de offers.

Deze Haftara, evenals de vorige, benadrukt dat Hasjem niet geïnteresseerd is om offers te ontvangen, in plaats van gehoorzaamheid aan Zijn wil. Toen Israël uit Egypte trok, kwamen zij bij Mara, waar zij verschillende *mitswot* kregen, maar daar sprak G-d niet over het brengen van offers, maar Hij gebod Israël om Hem te gehoorzamen. Ook toen zij de Tien Geboden kregen werd niet over offers gesproken. Ook in *Parasjat Misjpatiem*, waar de burgerlijke en handelswetten worden genoemd die G-d hen gegeven had, worden de offers niet genoemd. Pas na de zonde van het gouden kalf gebod Hasjem hen het *Misjkan* te bouwen waar de offers gebracht zouden worden. Men kan geen offers brengen als men niet leeft overeenkomstig Hasjems wil. Het was niet de bedoeling van Hasjem dat het Joodse volk een offers-brengend-volk zou worden, maar een volk dat de wil van Hasjem uitvoert. De offers dienen alleen om vergiffenis te verkrijgen voor de zonden die begaan werden en waar men oprecht spijt van heeft. Het heeft geen zin offers te brengen, terwijl men doorgaat ongehoorzaam te zijn aan Hasjem.

Les voor vandaag

Nu we geen offers meer kunnen brengen, vervangen de gebeden die wij zeggen, de offerstieren. Hasjem is niet geïnteresseerd in gebeden van wie doorgaat Hem ongehoorzaam te zijn.

Inzicht in Parasjat Tsav

De mystieke achtergrond voor de offers (voor de 21e eeuw)

Door Rabbi Efraim Sprecher

Vertaald door Devorah Dijkhuizen-van Calck

Tegenwoordig kunnen wij de dierenoffers tijdens de Tempelperiode moeilijk begrijpen. Volgens RaMBaN is het voornaamste doel dat de zondaar betrokken raakte bij het slachten van het dier. Als het ware ervoer de zondaar een indirecte dood. Wanneer de Kohen Gadol het dier slacht en op het altaar verbrandt, zou het lijken als of de zondaar zichzelf gedood en verbrand zou voelen doordat hij tegen Hasjems Woord was ingegaan.

Hasjem gaf de mens intellect waardoor hij zichzelf kan perfectioneren. Wanneer iemand zondigt, dan is het als het ware een afwijzing van het door Hasjem gegeven intellect. Het is namelijk het intellect wat ons van dieren onderscheidt. Door het intellect af te wijzen, identificeert de zondaar zich met de dieren. Vandaar dat een dier voor de zonde van de zondaar geofferd moest worden.

Op Kabbalistisch niveau bestaat de menselijke ziel uit twee elementen: de dierlijke en de G'ddelijke elementen. Terwijl het G'ddelijke element de mens impulsen geeft om hem geestelijk te laten groeien, trekt het dierlijke element ons terug naar de fysieke wereldse status. Zodra de persoon zondigt, moet hij dus een dierlijke offer brengen. Door een offer voor Hasjem te brengen, wordt het dier verheven en ondertussen wordt het dierlijke in de mens, dat de mens toebracht tot het zondigen, teruggebracht onder de G'ddelijke onderwerping.

Deze redenen raakt slechts de oppervlakte van het begrip van offers, die een van de diepste fundamenten van het Jodendom raakt. Het is namelijk duidelijk dat de gehele offersysteem barbaars zou zijn mits het in een praktische perfecte religieuze atmosfeer zou plaatsvinden. Alleen een natie met het hoogste moraal en spiritueel kaliber zou het waard zijn om deze offersysteem te mogen toepassen. Dat is de reden waarom het offersysteem is afgeschaft. De Joden degenereerde zich geestelijk. Offers mogen uitsluitend op één plek plaatsvinden: de Beit Hamikdasj - de Tempel - in Jeroesjalajiem. Dit is specifiek in de Tora opgedragen: ... *om er Zijn Naam te vestigen, waarheen jullie alles zult brengen wat Ik jullie gebied: jullie in-vlammen-opgaande offers, jullie feestoffers, ...* (Dewariem/Deut 12:11). Het is een zware zonde om buiten de Beit Hamikdasj te offeren. Wederom is de reden dat de offerplaats uiterst heilig moet zijn, zodat het offersysteem niet barbaars wordt. De auteur van het 13^e eeuwse Sefer Hachinoeg schrijft dat het doden van de dieren buitensporig is wanneer het niet voor voedsel of voor offers aan Hasjem bedoeld is. Je kunt het bijna moord noemen. Vanuit dit oogpunt leren wij dat het offersysteem ons leert **respect** voor al het leven te hebben, ook voor de dieren.

Alle offers moeten op het Altaar geplaatst worden, zoals de Tora ons dit opdraagt: *je mag dat niet van gehouwen stenen opbouwen* (Sjemot/Ex. 20:22). De stenen van het Altaar moesten diep uit de grond opgegraven worden of het moest uit de diepten van de zee vervaardigd worden, zodat het onmogelijk was dat de steen in aanraking is geweest met menselijke gereedschap. De reden is dat de stenen gesneden, gekneed en gemodelleerd moest worden, zodat het een menselijke activiteit wordt dat gebaseerd is op de intellectuele bekwaamheid van mens. Hierdoor is de mens op dat moment niet in aanraking met zijn dierlijke element. Het Altaar is bedoeld om het dierlijke aard van de mens te corrigeren. Daarom moest het Altaar volledig van natuurlijke stenen gebouwd en gevormd worden. Hij bekladt als het ware zijn dierlijke element. Zodra het Altaar door het dierlijke element van de mens wordt gedoezeld, dan zou het offer hem niet meer kunnen corrigeren. Vandaar dat de Tora verder zegt *want als je het (het Altaar) met je oorloggereedschap bewerkt, ontwijdt je het, omdat het van gehouwen stenen is opgebouwd* (Sjemot/Ex. 20:22). Het zwaard vertegenwoordigt de onderwerping van het intellect aan het dierlijke element van de mens, omdat het intellectuele element van de mens oorlog gebruikt om zijn dierlijke elementen te bevredigen. Dat is exact het tegenovergestelde van de functie van het Altaar, waar het dierlijke element zich aan het G'ddelijke element van de mens moet onderwerpen. Zodra het dierlijke element van de mens wordt toegestaan om het offersysteem uit de Tora toe te passen, dan wordt het barbaars. Vandaar dat het Altaar van steen gemaakt moet worden die door Hasjem geschapen is, in plaats van de gehouwen steen die door de mens is bewerkt.

Dus: het doel van het offersysteem is om devotie voor alle schepsels van Hasjem bij te brengen.

©Rabbi Efraim Sprecher/[FAQ-online 2008](#)

Mystiek inzicht in Adar

Door Rabbi Max Weiman

Iedere Joodse maand heeft zijn eigen kabbalistische kracht. „Overwin je vijanden” is de kracht van Adar

Wanneer Adar begint, vermeerderd de vreugde (Talmoed Ta’aniet 29a).

Mosjé werd geboren en stierf op de zevende dag van Adar. Wat is zijn mystiek verband met deze maand? In vele opzichten kan Mosjé beschouwd worden als een „compleet” mens. Hij bereikte het hoogste niveau van heiligheid dat een mens kan bereiken. Hij bereikte het hoogste niveau van profetie aller tijden.

Zo ook is Adar de laatste maand van de Joodse kalender en zo bezien vertegenwoordigt het volledigheid.

De Geleerden zeggen dat Adar de beste maand is om je eigen barrières tot heiligheid op te ruimen. En door deze barrières op te ruimen, creëer je het potentiële voor de grootste vreugde. Wegens zijn hoog niveau van verkregen heiligheid, had Mosjé een potentiële voor een hoog niveau van vreugde. (Deze vreugde is in feite waarschijnlijk het kanaal geweest dat tot zijn hoog niveau van heiligheid heeft geleid.) Maimonides schrijft dat het niet de profetie is die een mens heilig maakt, maar dat het de heiligheid is die een mens bezit, die hem of haar geschikt maakt om profetie te ontvangen.

De Geleerden zeggen dat profetie alleen komt bij iemand die blij is. Jeremiahoe, Sjmoeël, Koning David en anderen liepen niet mokkend rond in een slecht humeur, toen zij profetie ontvingen. De traditie zegt dat sommigen van de profeten zelfs muziek gebruikten om hen te helpen in de juiste stemming te komen om de profetie te ervaren.

Ware blijdschap wordt niet bereikt door bevrediging van fysieke behoeften, zoals het lichaam ons laat denken. Net zoals de profeet muziek gebruikte om zijn stemming te verlichten, ten einde toegang te verkrijgen tot de spirituele wereld, zo komt blijdschap door gebruik te maken van de plezierige dingen van deze wereld om ons bewustzijn te verhogen, om onze gedachten te verbinden met spiritualiteit.

Appreciatie van het leven

G-d houdt van een wereld, die gevuld is met blijde mensen. Maar blijdschap is niet slechts een doel op zichzelf. Het is een instrument voor een hogere graad van bewustzijn. Eén van de meest bekende kabbalisten die ooit geleefd heeft, werd de Ari HaKadosj – de Heilige Ari – genoemd. Toen hem door zijn leerlingen gevraagd werd hoe hij zo’n hoog niveau van heiligheid bereikt had, antwoordde de Ari: „Dat komt door de intense vreugde die ik voel als ik een mitswa doe.”

Een andere aanwijzing voor dit idee is dat de kabbalisten de letter *koef* verbinden met de maand Adar en een link leggen met het woord *kodesj*, dat ‘heilig’ betekent. Iemand die ware vreugde beleeft, wordt boven het wereldse gebeuren getild en is in staat om de wereld te beschouwen in een meer verheven manier. Het is de *jetser hara*, die kant van ons, die onze aandacht probeert te vestigen op ons lichaam, in plaats van op onze ziel, die onze depressie wenst en ons daar naar toe stuurt. Onze vreugde wordt vergroot wanneer wij ons concentreren op onze zegeningen. We worden depressief als we ons focussen op datgene wat we missen. We hebben de capaciteit om tussen die twee te kiezen.

Ga eens na hoeveel zegeningen wij voor zoete koek aannemen. Mensen die met moeite kunnen lopen zeggen tegen zichzelf: „G-d zij dank kan ik nog lopen.” We kennen allemaal wel mensen, al dan niet persoonlijk, die helemaal niet meer kunnen lopen. Ieder die kan lopen hoort iedere dag tegen G-d te zeggen: „Dank U dat U mij de mogelijkheid heeft gegeven dat ik kan lopen.”

Een sprong in de zee

Het astrologische teken voor deze maand is Pisces – Vissen. Vissen lijken wat dromerig, een beetje buiten deze fysieke wereld te staan. Soms is het deze eigenschap die nodig is om ons te verbinden met spiritualiteit en heiligheid. De beste manier om heiligheid te bereiken is door de wijsheid van Tora. Dat is de reden waarom het symbool van deze maand een vis is. Vissen zijn omringd door water, hetgeen het symbool is van de wijsheid van Tora. Een vis kan niet leven op een enkel slokje water, hij moet er door overstroomd worden. Onze doel moet zijn om niet alleen maar een beetje te proeven van de spiritualiteit, maar om het volledig te absorberen.

De kracht om te slagen

Adar wordt gekarakteriseerd door vreugde omdat het de maand is, waarin doodsangst werd omgezet in vreugde. Adar was de maand die Haman had uitgezocht voor verdriet en rouw, maar in de afgelopen 2.400 jaar was het daarentegen een periode van vreugde en blijdschap voor de Joden. In 1991, toen Saddam Hoessein zijn raketten op Israël liet regenen, werd hij verslagen op Poeriem.

Adar bevat de kracht om te slagen tegen een onderdrukkende macht, zowel op nationaal als op individueel niveau. Wanneer je diep in jezelf kijkt en je ergste vijand ontdekt – of dat nu boosheid, verwarring, trots of jaloezie is – dit is de maand waarin je dat kunt overwinnen. Wanneer je G-ds hand in je leven ontdekt – en je realiseert je hoe Hij je de middelen verschaft heeft om je vijanden te verslaan – dan heb je de bron van de grootste vreugde in het leven ontdekt.

Mogen we deze Adar worden geïnspireerd om onze vijanden te verslaan – zowel die welke van ver komen, als die welke diep in onszelf verborgen zitten. Dat is de grote gelegenheid van deze maand.

(Met toestemming overgenomen van http://www.aish.com/purimthemes/purimthemesdefault/Mystical_Insights_of_Adar.asp)

MISJNA VAN DE WEEK (met bijbehorende Gemara Megilla 2a)

Misjna 1:1

DE MEGILLA WORDT NIMMER VÓÓR DE 11de EN NIMMER NA DE 15de ADAR GELEZEN.

BEWONERS VAN STEDEN DIE IN DE TIJD VAN JEHOESJUE'A BIN NOEN OMMUURD WAREN, LEZEN HET OP DE 15de ADAR. [De stad Sjoesjan, waar het drama zich afspeelden, werd pas op de 15de Adar veroverd en vierde daarom pas op die datum feest. Sjoesjan was een ommuurde stad en alle andere ommuurde steden kregen dezelfde status. De reden dat het criterium de aanwezigheid van een muur ten tijde van Jehoesjue'a is en niet die ten tijde van de gebeurtenis zelf, wordt in de Jeroesjalmie verklaard: in de tijd van de gebeurtenis in Perzië lag Jeruzalem in puin en hadden de steden in Israëel geen muren. Dus zou Jeruzalem beschouwd moeten worden als een „gewone” stad als alle andere steden. Om haar voor die schaamte te bewaren, besloten de Geleerden het criterium te zetten bij die steden die in de tijd dat Jehoesjue'a het Land Israëel veroverde en Amalek, de voorvader van Haman, versloeg, een muur hadden.] WANNEER DE 15de OP SJABBAT VALT, DAN LEZEN ZIJ HET OP DE VRIJDAG DAARVOOR.

DORPSBEWONERS LEZEN HET OP DE 14de, OF OP DE VOORAFGAANDE MAANDAG OF DONDERDAG. [Dit was soms nodig als de dorpsbewoners zelf de Megilla niet konden lezen en daarvoor naar de stad moesten komen. In de grote steden hadden de rechtbanken zitting op maandagen en donderdagen en dat waren de dagen dat de dorpsbewoners zich in de steden verzamelden om daar hun geschillen door de rechtbank te laten beslissen.]

BEWONERS VAN NIET OMMUURDE GROTE STEDEN LEZEN HET OP DE 14de ADAR, TENZIJ DIE VALT OP SJABBAT, DAN LEZEN ZIJ HET OP DE DONDERDAG DAARAAN VOORAFGAAND.

Gemara

De bron voor de in de Misjna genoemde datums

De Gemara vraagt: Hoe weten we dat van die datums, die de Misjna noemt? De Megilla noemt alleen de 14de en de 15de Adar [Ester 9:21]?

De Gemara antwoordt: Dit staat nergens in de Bijbel, maar is zo door de Geleerden ingesteld om de dorpsbewoners in de gelegenheid te stellen de Megilla te horen voorlezen.

De Gemara vraagt: Poeriem, en de datum waarop het gevierd moet worden (14 en 15 Adar), is ingesteld door de Mannen van de Grote Vergadering [waarvan Mordechai lid was]. Hoe konden latere geleerden daar iets aan veranderen? De Misjna in traktaat Edoejot 1:5 zegt: EEN RECHTBANK KAN EEN UITSpraak VAN EEN ANDERE RECHTBANK NIET VERWERPEN, TENZIJ HIJ GROTER IN WIJSHEID EN AANTAL IS!?

De Gemara antwoordt: De Mannen van de Grote Vergadering hebben deze datums vastgesteld. [Dit kan niet anders, want latere Geleerden hebben niet het recht om iets te veranderen wat de Mannen van de grote Vergadering hebben ingesteld, want er is nooit meer een rechtbank geweest van zoveel (123) leden.]

De Gemara vraagt: Welk vers in het Boek Ester heeft als basis voor die beslissing gediend?

De Gemara antwoordt: Het vers Ester 9:31: „Om deze Poeriem-dagen op hun *tijden* vast te stellen.” Het meervoud ‘tijden’ wijst erop dat meerdere dagen mogelijk zijn.

De Gemara vraagt: Op grond van het woord ‘tijden’ zou het ook vóór de 11de of na de 15de gelezen kunnen worden?

De Gemara antwoordt: Zoals de woorden „op zijn tijd” in vers 9:21 twee datums bedoelen (de 14de en de 15de), bedoelt ‘tijden’ ook twee datums, de 11de en de 12de. En de 13de heeft geen extra basis in de Bijbel nodig, want op die datum werd de strijd door de Joden gevoerd.

De Gemara vraagt: Hoe weten we dat het niet op de 16de en 17de gelezen mag worden?

De Gemara antwoordt: Er staat geschreven [Ester 9:27]: „En zij namen zich voor dat deze twee dagen niet ongevierd voorbij zouden gaan.”

Een andere verklaring voor de 11de en 12de Adar is Ester 9:22, waar staat dat de Joden in de toekomst Poeriem moeten vieren, „zoals op de dagen waarin de Joden rustten van hun vijanden.” Het woord ‘zoals’ wijst erop dat er nog twee dagen zijn zoals de genoemde twee dagen.

De auteur van de Misjna

Rabba bar bar Chana zegt dat de Misjna de mening van Rabbi Akiwa weergeeft, want de andere Geleerden zeggen dat de Megilla alleen op de 14de en de 15de gelezen mag worden.

Een Baraita spreekt dit tegen, want Rabbi Jehoeda heeft daar gezegd dat volgens de Geleerden het lezen op de 11de, de 12de of de 13de alleen mocht in de tijd dat de maanden nog door het Beit Din werden vastgesteld, en de Joden nog in hun eigen landen woonden, maar dat dit nu, na de Verwoesting en nadat de kalender vastgesteld is, niet meer mag. Rabbi Akiwa stelt die voorwaarde niet, volgens hem mag het nu ook (Rabbi Akiwa was voornamelijk actief na de Verwoesting), dus geeft de Misjna niet de mening van Rabbi Akiwa weer, maar die van de Geleerden.

DE MITSWOT VAN DE WEEK

In het Nederlands vertaald door Zwi Goldberg

Deel II: De Mitswot Lo-Ta'asei [de verboden] nrs. 132

Overgenomen uit *Sefer haMitswot hakatsar* van de Chafeets Chaim. [Wat tussen rechte haken staat, is door de samensteller toegevoegd.]

132. Het is verboden gemeenschap te hebben met een *nidda*,

zoals er geschreven staat [*Wajjikra* 18:19]: „Je zult een *nidda* in haar onreinheid [een vrouw in haar rituele afzondering] niet benaderen.” Wie dit overtreedt en gemeenschap heeft met een vrouw die *nidda* is, zelfs als dat gebeurde nadat haar menstruatie geëindigd was, terwijl zij zich nog niet volgens de wet heeft ondergedompeld in een kosjer mikwe [ritueel bad] van veertig *sea* water, zijn zij beiden *kareet* schuldig. En het kind dat daaruit geboren zal worden, zal gebrekkig zijn. (En de *Acheroniem* verklaren dat het gebrekkig zal zijn en dat men zich daarvan ver moet houden.)

Het is iemand ook verboden om gemeenschap met zijn vrouw te hebben vlak voor het begin van haar menstruatie-periode. En wat heet „vlak voor haar menstruatie-periode”? Wanneer zij gewoonlijk het begin van haar periode overdag waarneemt, dan is zij vanaf het begin van die dag verboden. En wanneer zij het begin van haar periode gewoonlijk 's nachts waarneemt, dan is zij vanaf het begin van die nacht verboden.

Een kraamvrouw is onrein voor haar man als een *nidda*, en zelfs al was er geen bloed te zien bij de bevalling, dan toch is zij onrein, zowel als zij bevallen is van een levend kind, als wanneer zij een miskraam had. In onze landen mag zij na zeven dagen, als zij van een jongen en na veertien dagen als zij van een meisje bevallen is, een controle doen voor een *hefseek tahara* [of zij schoon is en vrij van bloedverlies] om zeven reine dagen te tellen, waarna zij in het *mikwe* gaat. Daarna is zij toegestaan voor haar echtgenoot. Maar als zij na haar onderdompeling in het *mikwe* bloed ziet, is zij verboden voor haar echtgenoot, zoals alle andere vrouwen (want zij heeft geen „dagen van reinheid” [dagen waarop zij geen bloedvloeiingen heeft] zoals beschreven is in Tora.

Wanneer men gemeenschap heeft met een vrouw na haar bevalling, terwijl zij nog niet in het *mikwe* is geweest, dan is hij als iemand die gemeenschap heeft met een *nidda*.

Welnu, over het onderwerp van de noodzaak van rituele onderdompeling van een *nidda* hoeven we hier niet te spreken, want wie van de kinderen van ons volk kent niet het belang van haar Tora-verplichting, want zij is en blijft *nidda* zolang zij niet in het *mikwe* is geweest. En zelfs al zijn er verscheidene jaren verlopen sedert zij de laatste keer ongesteld was, en is zij nu oud en is haar menstruatie al opgehouden, dan is zij nog steeds onrein volgens Tora sedert de tijd dat zij ongesteld was, als zij zich sedert dien niet gereinigd heeft. En het verbod op [de gemeenschap met] een *nidda* is bekend bij heel Israël, zelfs de allerjongsten, die nog maar weinig *Choemasj* hebben geleerd [weten dat], want het is een volledig en duidelijk vers [*Wajjikra* 18:19] dat het zegt: „En een vrouw die onrein is van haar *nidda* zul je niet benaderen, om haar naaktheid te onthullen.” En aan het einde van die *parasja* [ib. vs. 29] staat geschreven: „En ieder die één van deze gruwelijkheden bedrijft, diens ziel zal worden afgesneden van zijn volk.” Dit betekent dat ook de vrouw hiervoor *kareet* krijgt. En dit onderwerp wordt in deze *parasja* enkele keren geleerd, dat het iets afschuwelijks is en dat het het land en de ziel verontreinigt, zodat de ziel volledig van het land der levenden wordt afgesneden. En zelfs als heidenen hem daartoe dwingen, moet hij zijn leven daarvoor opofferen en daaraan niet toegeven, want het staat gelijk aan afgoderij.

En omdat dit zo algemeen bekend is onder het volk, zou het wonderlijk en raadselachtig zijn, wanneer wij aan de lezer de ernst van dit verbod zouden voorhouden, zoals men iemand niet hoeft te waarschuwen dat hij zijn hoofd niet moet afhakken. Welnu, tengevolge van onze talloze zonden, zijn de mensen, die geen verstand hebben, begonnen hier een grove inbreuk op te maken, wat betreft de rituele onderdompeling. Hun vrouwen gaan helemaal niet meer in het *mikwe* na hun menstruatie, en denken dat dit zo maar een Joodse gewoonte is. Daarom moeten wij een beetje uitweiden over de ernst van deze zonde, om de mensen te waarschuwen voor deze ontzaglijke zonde.

Eerst voor alles moet een mens weten, dat alle straffen op overtreding van de kuisheidswetten die in onze heilige Tora geschreven staan en die welke door onze Geleerden genoemd worden, ook gelden voor het verbod op *nidda*, en dat beiden [de man en de vrouw] daarvoor met *kareet* gestraft worden. Wie dit verbod willens en wetens overtreedt, is een volkomen slecht mens en ongeschikt om te getuigen en om te zweren. Hij wordt wegens dit 'een Joodse zondaar met zijn lichaam' genoemd. En voor hem geldt (*Rosj Hasjana* 17b), dat iemand, wiens zonden in de meerderheid zijn [boven zijn goede daden], en onder deze zonden bevindt zich ook deze zonde, die wordt veroordeeld tot twaalf maanden Gehinnom [hel], waarna het voortbestaan van zijn lichaam beëindigd wordt en zijn ziel wordt verbrand en de wind verspreidt zijn as

onder de voeten van de rechtvaardigen. En wie kan zich de omvang van de martelingen en pijnigingen voorstellen die zij beiden [de man en de vrouw] zullen moeten lijden in het Gehinnom, zelfs voor maar een enkele overtreding van dit verbod, en hoeveel te meer wanneer deze overtreding in hun ogen, de Hemel verhoede, iets onbeduidends wordt, en zij dit regelmatig overtreden.

En ook gebeurt het vaak dat de vrouw ten gevolge van deze overtreding sterft bij de bevalling, zoals onze Geleerden gezegd hebben (in traktaat Sjabbat 31b): „Wegens drie dingen sterven vrouwen bij de bevalling: omdat ze niet oppassen als ze ongesteld zijn, wegens de *challa* [die zij niet afgescheiden hebben] en wegens de kaarsen [die zij bij het begin van de Sjabbat niet aangestoken hebben].” Deze zonde is er ook vaak de oorzaak van dat hun kinderen sterven. Maar zelfs als iemand ziet dat zijn kinderen in leven blijven, laat hem dan niet denken dat hij rust zal hebben, want men kan niet weten wat er aan het eind van zijn leven gebeurt. En de kinderen die uit deze zonde geboren worden zullen zeker zeer slechte kinderen worden. Zij zijn immers een van de negen types, waarover gezegd is (*Jechezkel* 2:38): „Ik zal van jullie al de opstandigen, die tegen mij zondigen, purgeren,” en deze is één van deze negen, namelijk een kind uit een onreine vrouw, zoals onze Geleerden zeggen (in traktaat *Nedariem* 20b). Hoeveel te meer zullen zij lijden in de toekomstige tijd, want was het niet genoeg dat hij heel zijn eigen leven geruïneerd heeft, nu heeft hij ook nog slechte mensen op de wereld gebracht, die heel hun leven rebelleren tegen Hasjem en Zijn Tora. Hun slecht gedrag zal Hij voor altijd herinneren. En zo wordt ook gebracht in de heilige Zohar (parasjat Sjemot): „De nakomelingen die hij op dat moment verwekt, trekken een geest van onreinheid omlaag, en heel hun leven zullen zij onrein zijn. Want het bouwwerk en de fundering ervan, verkeert in grote onreinheid, en sterker dan alle verontreiniging in de wereld.” (zie daar wat er verder over is geschreven).

Daarom, iedere man die bekend staat onder de naam ‘Jood’ zal medelijden hebben met zichzelf en met zijn nakomelingen, dat zij niet verteerd zullen worden door deze zonde. Laat hem zijn zondige lusten overwinnen en dit ernstige verbod niet overtreden, dan zal het hem goed gaan in deze wereld en in de volgende.

Hieruit volgt dat men er goed voor moet oppassen dat men niet met zijn vrouw gaat wonen in een stad waar geen kosjer *mikwe* is. En zelfs iemand die kinderen heeft, die van hem afhankelijk zijn, en daar [in die stad] ligt de hoofdzaak van zijn inkomen, en voor zover hij kan beoordelen is hij volledig en uitsluitend van deze plaats afhankelijk, laat hem niet een wereld, die voor altijd blijft bestaan, ruilen voor een vergankelijke wereld, want gegarandeerd, als hij met zijn vrouw in een dergelijke plaats woont, zal hij in de loop van de tijd over dit verbod, dat strafbaar is met *kareet*, struikelen (de Hemel verhoede). Laat hem dan zijn vertrouwen in Hasjem plaatsen, dat Hij hem ergens anders niet in de steek zal laten.

Wekelijkse Halacha Serie HILCHOT BERACHOT

Gebaseerd op de Kitsoer Sjoelchan Aroech, Misjna Beroera, Sja'arei Halacha,
WeZot Haberacha en Haberacha Kehilchata
Samengesteld door Zwi Goldberg

Aflevering 23a

Hoofdstuk IV - Birkat Hamazon (Dankgebed na de maaltijd)

D. De teksts van Birkat Hamazon

Birkat Hamazon bestaat uit vier zegeningen:

1. **Birkat Hazan:** In deze beracha danken we G-d voor Zijn goedheid dat Hij ons voedsel gegeven heeft.
2. **Birkat Ha-Arets:** Deze beracha begint met de woorden „*Nodee lecha Hasjem.*” In deze beracha drukken wij onze algemene dankbaarheid uit dat wij het Land Israël als erfenis gekregen hebben, en wij danken daarin G-d ook dat hij ons uit Egypte gevoerd heeft, een verbond met ons gesloten heeft en ons de Tora gegeven heeft. Op Chanoeka en Poeriem voegen we in deze beracha *Al Hanissiem* in¹.
3. **Birkat Bonee Jeroesjalaiem:** Deze beracha begint met de woorden: „*Rachem na Hasjem.*” Deze beracha bevat een gebed waarin we G-ds medelijden vragen voor Zijn volk, voor Jeroesjalaiem, voor Zijn Tempel en het bevat ook een verzoek om de Tempel te herbouwen, spoedig, in onze dagen. Op Sjabbat wordt hier *Retsei* ingevoegd. Op *Jom Tov* en *Rosj Chodesj* wordt hier *Ja'alee Wejavo* ingevoegd².
4. **Birkat HaTov WeHaMetiev:** Deze beracha begint met de woorden „*HaKel avinoe.*” Hierin danken wij G-d voor al het goede dat Hij voor ons in het verleden gedaan heeft en we vragen of Hij wil doorgaan met ons Zijn grote goedheid ook in de toekomst te blijven tonen.

Deze vier berachot worden gevolgd door nog enkele toevoegingen.